

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI PROJEKTA TERMOENERGETSKOG KOMPLEKSA U PLJEVLJIMA

U skladu sa obavezom koja je utvrđena Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu, Ministarstvo kapitalnih investicija dostavlja Vladi na upoznavanje i razmatranje *Informaciju o aktivnostima na realizaciji projekta termoenergetskog kompleksa u Pljevljima*. U cilju sačinjavanja navedene Informacije Ministarstvo prikuplja podatke i informacije od „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić, Opštine Pljevlja i Uprave za kapitalne projekte od čijih aktivnosti zavisi realizacija navedenog projekta.

Uporedo sa realizacijom projekta Ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja realizuje se i projekat „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja – izgradnja primarnog toplovoda od TE do grada“ koji je od ogromne važnosti za sve građane Pljevalja. Oba navedena projekta su od velikog značaja kako sa energetske tako i sa ekološkog stanovišta.

Kako bi se što prije pristupilo realizaciji projekta „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja“, a u cilju zaštite građana, Ministarstvo kapitalnih investicija je predložilo donošenje Odluke o utvrđivanju javnog interesa za realizaciju projekta „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja“.

Intencija donošenja ove odluke je bila usmjerena da se kroz proglašenje javnog interesa za realizaciju projekta „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja“ poveća efikasnosti i efektivnosti cijelog procesa operacionalizacije toplifikacije Pljevalja, čime bi se ubrzale i prevazišle mnoge administrativne barijere koje bi u redovnim okolnostima stajale na putu.

U osnovi realizacija projekta je zasnovana na energetske i ekološke osnovama sadržanim u odredbama Zakona o energetici. Između ostalog članom 4 stav 2 tač. 2 i 8 je propisano da se Javni interes ostvaruje se obavljanjem energetske djelatnosti iz člana 86 ovog zakona, na principima zaštite životne sredine i ugovaranja korišćenja prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa i drugih sistema gasa, snabdijevanja električnom energijom, gasom i toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje ili industrijsku upotrebu i učestvovanja na tržištu električne energije i gasa. Pored navedenog, u članu 86 stav 1 tačka 11 Zakona o energetici, propisano je da je energetska djelatnost od javnog interesa kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije, dok je stavom 5 istog člana propisano da je djelatnost od javnog interesa u smislu ovog zakona je i eksploatacija uglja za proizvodnju električne i toplotne energije u Crnoj Gori.

Usled činjenice da je u porastu zagađenosti vazduha u Opštini Pljevlja, a da se kao jedan od modela rješavanja ovog pitanja podrazumijeva što brža realizacija projekta toplifikacije Pljevalja Vlada je na sjednici od 26.01.2023. godine donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za realizaciju projekta „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja“.

EKOLOŠKA REKONSTRUKCIJA TE PLJEVLJA

1. Ciljevi projekta

- Prilagodavanje rada postrojenja TE „Pljevlja“ zahtjevima zaštite životne sredine, propisanim Zakonom o industrijskim emisijama, radi dobijanja integrisane dozvole kao i zahtjevima Direktive IED 2010/75/EC (Direktiva o industrijskim emisijama) i Odlukom Evropskog parlamenta i vijeća 2017/1442 o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT / BAT) za velika postrojenja za loženje.
- Produžetak rada TE „Pljevlja“ u cilju obezbjeđivanja stabilnosti elektroenergetskog sistema Crne Gore i stvaranje preduslova za sigurnu energetske tranziciju.

2. Očekivani rezultati projekta

- Očekivani rezultati projekta su smanjenje negativnih uticaja TE „Pljevlja“ na kvalitet vazduha, vode i zemljišta, kroz sprovođenje najboljih raspoloživih tehnika za sprečavanje i kontrolu emisija koje nastaju u toku rada termoelektrane, a sve u skladu sa direktivom IED 2010/75/EU i ostalim važećim zakonodavstvom u oblasti zaštite životne sredine.

3. Obim posla

Projekat predviđa izgradnju i/ili rekonstrukciju sledećih procesnih sistema:

- sistem za odsumporovanje dimnih gasova (EeSOx) – novi sistem
- sistem za redukcije azotnih oksida u dimnim gasovima (DeNOx) – novi sistem
- sistem za prečišćavanje otpadnih voda (POV) – dogradnja postojećeg i izgradnja novog
- pomoćna kotlarnica (PK) – novi kotlovi u gorionici
- rashladni toranj (RT) – novi sistem
- sistem unutrašnjeg transporta pepela i šljake (UTPŠ) – rekonstrukcija
- mjere zaštite od buke koju proizvodi TE, prigušivači buke (PB)
- toplotni izvor za daljinsko grijanje grada Pljevlja (TI) – novi sistem

4. Dinamika projekta - Pregled glavnih aktivnosti u toku pripreme projekta

- Saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu – broj 02-UPI-742/41 izdata u Podgorici 26.12.2019. godine od strane Agencije za zaštitu prirode i životne sredine
- Idejni projekat ekološke rekonstrukcije termoelektrane Pljevlja Blok I – STEAG Energy Services GmbH, Esen od 13.04.2020. godine
- Revizija idejnog projekta ekološke rekonstrukcije termoelektrane Pljevlja Blok I – Institut za građevinarstvo d.o.o. Podgorica – april 2020. godine
- Građevinska dozvola – broj UPI 063-224/6 od 26.05.2020. godine, izdata od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma (Direktorat za građevinarstvo, Direkcija za izdavanje dozvola)
- Ugovor o izvođenju radova na ekološkoj rekonstrukciji termoelektrane Pljevlja Blok I – Konzorcijum DEC International – Bemax – BB Solar – Permonte (Dongfang Electric International Corporation, Bemax d.o.o. BB Solar d.o.o. i Permonte d.o.o.) br.20-00-2115 od 10.06.2020. godine
- Ugovor o nabavci usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na ekološkoj rekonstrukciji termoelektrane Pljevlja Blok I – Konzorcijum STEAG Energy Services GmbH i Projectman d.o.o. od 17.11.2020. godine
- Ugovor o nabavci usluga revizije glavnog projekta ekološke rekonstrukcije termoelektrane Pljevlja Blok I – D.O.O. Sistem MNE, br.20-00-4650 od 23.12.2020. godine.

5. Realizovane aktivnosti od otvaranja gradilišta

Na projektu Ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja se od 27.04.2022. godine izvode građevinski radovi. EPCG AD Nikšić, kao investitor je do sada predala tri prijave građenja Ministarstvu ekologije prostornog planiranja i urbanizma – Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje (prva 12.04.2022. – druga 12.07.2022. – treća 21.09.2022. godine).

Zbog zimskih vremenskih uslova, 29.12.2022. godine je izvršeno konzerviranje gradilišta, pa se radovi nijesu izvodili do 15.04.2023. godine. Do sada je izvedeno oko 75% građevinskih radova.

Tokom aprila je stigla i prva od ukupno predviđene tri šarže opreme. Vrijednost opreme pristigle u prvoj šarži je 8.675.233,06 € sa PDV-om. Tokom aprila i maja osim nastavka građevinskih radova na gradilištu je obavljeno raspakivanje i sortiranje pristigle opreme, a početkom juna su počeli radovi na mašinskim i elektro instalacijama.

Druga šarža opreme je pristizala na gradilište tokom avgusta. Vrijednost opreme koja je stigla u drugoj šarži je 13.76 mil. € sa PDV-om.

Najveći intenzitet radova je u skladu sa dinamičkim planom predviđen u intervalu jul 2023 - oktobar 2023. Do sada je Izvođač ispostavio fakture u iznosu od **24.084.476,95€** uključujući avans, a na naplatu je dospjelo i Izvođaču uplaćeno **22.492.289,31€** uključujući avans. Uplaćeni iznos je 41.33% vrijednosti ugovora koji iznosi 54.427.700€ sa PDV-om, što govori da naša kompanija nema problema u finansiranju ovog značajnog projekta.

Revidovani su sledeći dijelovi glavnog projekta:

- Knjiga 1: DeSox – Odsumporovanje

- Knjiga 2: DeNox – tail-end rješenje
- Knjiga 2: DeNox – nova rješenja (SCR u kotlu),
- Knjiga 3a: Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda – I dio
- Knjiga 3b: Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda – II dio,
- Knjiga 4: Startna kotlarnica (rezervni izvor za toplifikaciju Pljevalja)
- Knjiga 5: Rashladni toranj
- Knjiga 6: Transport pepela i šljake
- Knjiga 7: Prigušivači buke
- Knjiga 8: Izmjenjivač toplote
- Knjiga 9: Opšte elektrotehničke instalacije
- Knjiga 10: Projekat saobraćaja
- Knjiga 11: Organizacija i tehnologija građenja
- Knjiga 13 – Projekat arhitekture

Uskoro se očekuje da će biti završena revizija i posljednjeg dijela glavnog projekta:

➤ Knjiga 12 – Projekat termotehnike

Nadzor je predao Ministarstvu ekologije prostornog planiranja i urbanizma devet mjesečnih izvještaja o vršenju stručnog nadzora na projektu ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja, gdje se u zaključku svakog od njih konstatuje:

„Na osnovu stalnog stručnog nadzora na ekološkoj rekonstrukciji TE Pljevlja konstatujemo da se objekat radi u skladu sa obavezama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, kao i u skladu sa obavezama Pravilnika o načinu obavljanja stručnog nadzora složenog inženjerskog objekta za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije na osnovu Člana 187 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata kao i Ugovorom o nabavci usluga stručnog nadzora, dinamičkim planom i pravilima struke. Svi radovi koji se izvode su predviđeni Glavnim revidovanim projektom. Realizacija projekta napreduje zadovoljavajućom dinamikom.“

Imajući u vidu da je jedan od zadataka projekta ekološke rekonstrukcije da obezbijedi i toplotni izvor za snabdjevanje grada toplotnom energijom, odnosno energijom za grijanje, u daljem tekstu dat je pregled aktivnosti na realizaciji projekta toplifikacije grada. Projekat toplifikacije se realizuje u skladu sa prethodno usvojenim zaključcima Vlade Crne Gore kao i odlukama EPCG AD Nikšić.

„TOPLIFIKACIJA PLJEVALJA, ZA ČISTA I TOPLA PLJEVLJA – IZGRADNJA PRIMARNOG TOPLOVODA OD TE DO GRADA“

1. Ciljevi projekta

U skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore iz 2019. godine EPCG je zadužena da u saradnji sa lokalnom samoupravom Opštine Pljevlja kao i Upravom za javne radove – Uprave za kapitalne projekte sprovede neopohodne aktivnosti na realizaciji toplifikacije grada Pljevalja. Pri tome, zadatak EPCG je da kroz projekat Ekološke rekonstrukcije obezbijedi pouzdani izvor toplotne energije (oduzimanje potrebne količine toplotne energije sa turbinskog postrojenja, izgradnja izmjenjivačke stanice i prateće opreme) kao i da izgradi toplovod od granica TE do gradske zone. Projekat izgradnje toplovoda podijeljen je u 3 faze i u toku su radovi na prvoj fazi u ukupnom iznosu od 2,5 mil. € koje je obezbijedila EPCG.

- Osnovni cilj projekta je ekološki aspekt – zaštita životne sredine koja se ogleda u gašenju 6 postojećih najvećih kotlarnica u centru grada (prva faza projekta) i stvaranje uslova za novih 20 priključaka budućih zona Toplifikacije.

- Poboljšanje stepena efikasnosti rada TE „Pljevlja“ kao i razvoj nove privredne djelatnosti kako u okviru EPCG tako i u samim strukturama lokalne uprave a koje se ogledaju u distribuciji toplotne energije snabdjevanja grada Pljevalja.

2. Očekivani rezultat projekta

Izgradnja baznog izvora toplote odnosno sistema za oduzimanje pare sa turbinskog postrojenja, izgradnja izmjenjivača toplote sa pumpnim postrojenjem i pratećom opremom je dio projekta Ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja, izgradnja rezervnog izvora toplote – startna kotlarnica za pokretanje rada bloka TE Pljevlja je ujedno i pomoćna kotlarnica za toplifikaciju Pljevalja i takođe je dio projekta Ekološke rekonstrukcije.

Izgradnja primarnog toplovoda od TE Pljevlja do grada u prvoj fazi toplotnog konzuma 10 MW i u konačnom gašenju šest najvećih kotlarnica u centru grada a koje trenutno funkcionišu bez bilo kakvog sistema filtriranja vazduha:

- Izgradnja Primarnog toplovoda od TE do grada
- Gašenje kotlarnice u ul. Skerlićevoj
- Gašenje kotlarnice Sportskog centra ADA
- Gašenje kotlarnice gimnazije „Tanasije Pejaković“
- Gašenje kotlarnice Osnovna škola „Ristan Pavlović“
- Gašenje kotlarnice Srednje škole „Školski centar“
- Gašenje kotlarnice OŠ „Boško Buha“

i u drugoj fazi toplotnog konzuma do 44 MW za sve zone grada Pljevalja, a u skladu sa odgovarajućim revidovanim glavnim projektom.

3. Opis projekta

- I faza Toplifikacija Pljevalja – izgradnja primarnog toplovoda DN 450 mm od TE Pljevlja do grada u I fazi 10 MW neregulisano oduzimanje pare sa turbine TE Pljevlja i priključenje šest najvećih potrošača u centru grada
- U II fazi je planirano u smislu toplotnog izvora konačnih 2x22 MW – regulisano oduzimanje pare sa turbine i stvaranje uslova za 20 priključaka za cjelokupnu toplifikaciju grada
- Izgradnja primarnog toplovoda DN 450 mm dužine cca 4,5 km. koji se nastavlja na toplovod koji će biti izveden iz toplotno izmjenjivačke stanice do ograde TE u sklopu projekta Ekološke rekonstrukcije i biće izgrađeni sekundarni toplovodi do postojećih gradskih kotlarnica dužine cca 1,5 km.

4. Dinamika projekta

4.1. Pregled aktivnosti na pripremi projekta

- Odluka odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore o početku aktivnosti na projektu br. 10-00-29554 od 09.07.2021. godine i opredjeljivanje 2,5 miliona eura.
- Rješenje o formiranju radne grupe broj 10-0047552 od 15.10.2021. godine.
- Ugovor o izradi idejnog rješenja br.20-0061 od 13.01.2022. godine.
- Memorandum o razumijevanju između EPCG – UJR – Opština Pljevlja br. 10-004460 od 08.02.2022. godine.
- Ugovor o reviziji Idejnog rješenja br.20-00917 od 07.03.2022. godine.
- Ugovor o realizaciji projekta između EPCG – UJR br.10-00-23517 od 18.05.2022. godine.
- Izdati UTU br.08-332/22-5138/11 od 04.08.2022. godine od strane Ministarstva ekologije prostornog planiranja i urbanizma.
- Potpisan ugovor Projektuj/Izgradi br.10-0051707 od 07.11.2022. godine sa Konzorcijumom Roto-Term Pljevlja koga čine „Roto Term“ d.o.o.Pljevlja i „Synergy Tech“ d.o.o. Beograd, za izradu Glavnog projekta cjelokupnog primarnog toplovoda od TE Pljevlja do grada i izgradnju I faze dionice toplovoda u dužini od cca 2,3 km.
- Ugovor o reviziji projektne dokumentacije br.20-00320 od 20.01.2023. godine sa „Institutom za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“ d.o.o. Podgorica.
- Rješenje Ministarstva kapitalnih investicija o određivanju Revidenta tehničke dokumentacije br.03-302/23-815/2 od 01.02.2023. godine.
- Zaključak Vlade Crne Gore br.07-011/23 je bio osnov da se na sjednici Vlade Crne Gore od 26.01.2023. godine donese Odluka o utvrđivanju javnog interesa projekta „Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja“

- Potpisan ugovor za stručni nadzor nad izvođenjem radova br.20-002696 od 16.05.2023. godine sa konzorcijumom „Projektman – Institut“.

4.2. Budžet projekta

- Poslovnim planom i budžetom Elektroprivrede Crne Gore i planom javnih nabavki za 2022. godinu predviđeno je **2,5 mil. €** za izradu Glavnog projekta i izgradnju primarnog toplovoda od TE Pljevlja do grada, sredstva su prenijeta u 2023. godinu
- Opština Pljevlja je budžetom za 2022. godinu bila obezbijedila finansijska sredstva oko 80.000 eura za projekat Toplifikacije Pljevalja i eksproprijaciju zemljišta, a budžetom za 2023. godinu ista povećala na iznos od **100.000€**.
- Uprava javnih radova Crne Gore kao potpisnik Ugovora o realizaciji projekta ili sada Uprava za kapitalne projekte Crne Gore u 2022. godini je obezbijedila finansijska sredstva iz kapitalnog budžeta Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od **228.371,69€**.
- Uprava za kapitalne projekte Crne Gore je kapitalnim budžetom za 2023. godinu i realizaciju projekta Toplifikacija II i III dionice – mjere efikasnosti smanjenja zagađenja vazduha u Pljevljima, opredijelila **2,5 mil. €**, a nakon revizije Glavnog projekta II i III faze – dionice i utvrđivanja potrebnih finansijskih sredstava za završetak cjelokupnog projekta izgradnje primarnog toplovoda će se iz kapitalnog budžeta obezbijediti i preostala potrebna sredstva

4.3 Aktivnosti na realizaciji projekta – dinamika

- Ugovor Projektuj/Izgradi za Izradu Glavnog projekta i ostale tehničke dokumentacije cjelokupnog Primarnog toplovoda od TE Pljevlja do grada po fazama i izgradnju I FAZE primarnog toplovoda od TE Pljevlja do grada u dužini od cca 2,3 km br.10-00-51707 od 07.11.2022. godine – Konzorcijum „Roto-Term“ Pljevlja – „Syn-energy Tech“ Beograd
- Projektant je uradio Idejno tehničko rješenje cjelokupne trase toplovoda od TE Pljevlja do grada u dužini od cca 6 km, kojim je nakon pozitivnog izjašnjenja Revidenta stvoren uslov za izradu Glavnog projekta po fazama ili dionicama
- Urađeni su svi potrebi elaborati za izradu Glavnog projekta (geodezija, geomehanika, hidrologija, eksproprijacija zemljišta), a u toku je projektovanje Glavnog projekta i dionice u dužini od 2,3 km.
- Početak radova na izvođenju Primarnog toplovoda I dionica u dužini od 2,3 km nakon pozitivne revizije glavnog projekta i dobijanja građevinske dozvole, se očekuje u IX mjesecu (septembar) 2023. godine u skladu sa ugovorom o vrijednosti 2,5 mil. € koji finansira EPCG i UKP
- Završetak Glavnog projekta II i III dionice sa svim priključcima za cjelokupnu Toplifikaciju grada se očekuje u X mjesecu (oktobru) 2023. godine.
- Tender od strane Uprave za kapitalne projekte Crne Gore za izvođenje svih preostalih radova na II i III deonici do kolektivnih kotlarnica u gradu i krajnjih potrošača, za šta su finansijska sredstva obezbjeđena u kapitalnom budžetu Crne Gore se očekuje u mjesecu novembru i decembru) 2023. godine
- Opština Pljevlja kao treći partner u realizaciji projekta počinje aktivnosti na pripremi projektne dokumentacije za nastavak projekta Sekundarne mreže toplovoda, i za pretvaranje kolektivnih kotlarnica (ul. Skerlićeva, Sportski centar „Ada“, i škole u centru grada) u podstanice za grejnu sezonu 2025/2026. godinu

Dinamički plan za projekat Toplifikacije			
Stavka	Datum početka	Datum završetka	Napomena
Projektovanje i revizija Glavnog projekta I FAZE-DEONICE Primarnog toplovoda u dužini do 2,3km	24-11-2022.	15.09.2023.	EPCG- Projektant/Revident
Izgradnja Primarnog toplovoda I FAZA u dužini od cc 2,3 km i tehnički pregled	15-10-2023.	31-09-2024.	EPCG- Izvođač/Nadzor
Projektovanje i revizija Glavnog projekta II i III FAZE-DEONICE	29-03-2023.	20-10-2023.	EPCG- Projektant/Revident

Tender za Izgradnju Primarnog toplovoda II i III FAZA -DEONICA	15-11-2023.	31-12-2023.	Uprava za kapitalne projekte Crne Gore
Realizacija Izgradnje primarnog toplovoda II i III Faze-Deonice i sekundarnih toplovoda do glavnih kotlarnica	01-04-2024.	31-05-2025.	UKP- Izvođač/Nadzor
Povezivanje podstanica u gradu-gašenje kotlarnica i početak rada Daljinskog grijanja u Pljevljima u sezoni 2025/2026	01-06.2025.	01-09-2025.	Opština Pljevlja- Projektant/Izvođač

Projekat **“Toplifikacija Pljevalja, za čista i topla Pljevlja - izgradnja primarnog toplovoda od TE do grada”** je projekat od ogromne važnosti za sve građane Pljevalja. Direktno je povezan sa realizacijom projekta **Ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja** jer su dvije cjeline višemilionske vrijednosti sastavni dio projekta Ekološke rekonstrukcije:

Projekat se realizuje preko jedinice za implementaciju ili projektnog tima koji sadrži predstavnike sva tri subjekata: Opštine Pljevlja koja je nosilac aktivnosti, Uprave za kapitalne projekte Crne Gore kao Investitora i EPCG AD Nikšić kao sponzora projekta.

Ovi projekti su od opšteg i javnog interesa i imaju podršku.